

ความต้องการและการใช้ข้อสันเทษของคณาจารย์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

นางสาว รัตนาวดี เกกิง ลูยวัฒนา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา ศึกษาคำ สัตรมหา ศึกษิต

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

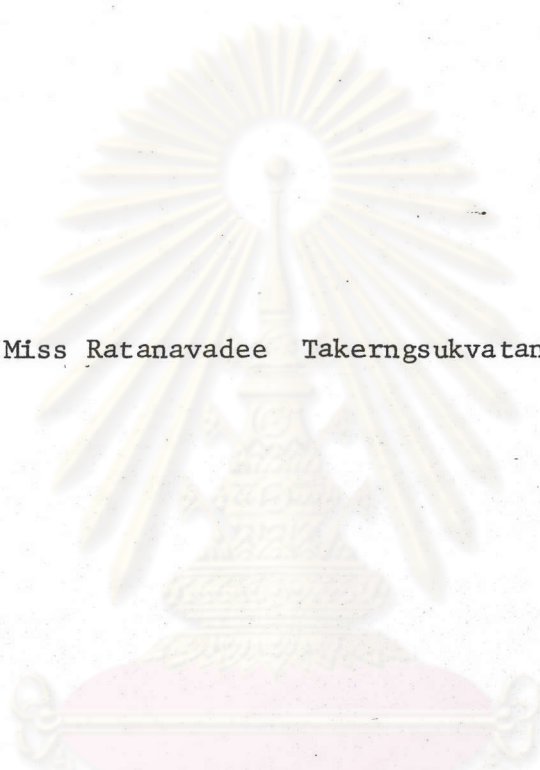
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532

ISBN 974-576-911-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

INFORMATION NEEDS AND USES OF FACULTY MEMBERS
OF SUKHOTHAI THAMMATHIRAT OPEN UNIVERSITY

Miss Ratanavadee Takerngsukvatana

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts
Department of Library Science

Graduate School
Chulalongkorn University

1989

ISBN 974-576-911-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความต้องการและการใช้ข้อสันเท่ห์ของคณาจารย์มหาวิทยาลัย

สุโขทัยธรรมมาธิราช

โดย

นางสาว รัตนาวดี เกกิง สุขวัฒนา

ภาควิชา

บรรณารักษศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรณพิมล กุลบุญ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรราษฎร์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ศศิ สันทวีมล)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประภาวดี สิบสัมพันธ์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วนิดา สุรวดี)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรณพิมล กุลบุญ)

รัตนาวดี เถลิงสุขวัฒนา : ความต้องการและการใช้สารสนเทศของคณาจารย์ มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช (INFORMATION NEEDS AND USES OF FACULTY MEMBERS OF
SUKHOTHAI THAMMATHIRAT OPEN UNIVERSITY) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.พรหมพิมล กุศลบุญ,
172 หน้า. ISBN 974-576-911-8.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการและการใช้สารสนเทศในด้านรูปแบบ เนื้อหาวิชา
และภาษา ตลอดจนแหล่งสารสนเทศที่ใช้และปัญหาในการใช้สารสนเทศของคณาจารย์ มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช

ผลการวิจัยพบว่า ในด้านรูปแบบของสิ่งพิมพ์ คณาจารย์ใช้หนังสือตำรามากที่สุด รูปแบบของ
สไลด์ทัศนวัสดุใช้วีดิทัศน์มากที่สุด และรูปแบบที่ใช้กับคอมพิวเตอร์ใช้รายงานพิมพ์จากคอมพิวเตอร์มากกว่า
รูปแบบอื่น เนื้อหาวิชาที่ใช้มากที่สุด คือ สังคมศาสตร์ ส่วนภาษาของสารสนเทศที่ใช้มากที่สุด คือ ภาษา
อังกฤษ และแหล่งสารสนเทศที่ใช้มากที่สุดคือ สำนักบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ความต้องการในด้านรูปแบบ พบว่า รูปแบบของสิ่งพิมพ์ที่คณาจารย์ต้องการมาก คือ หนังสือตำรา
ส่วนรูปแบบของสไลด์ทัศนวัสดุ และรูปแบบที่ใช้กับคอมพิวเตอร์ มีความต้องการน้อยทุกรูปแบบ เนื้อหาวิชา
ที่ต้องการมากกว่าเนื้อหาวิชาอื่น คือ การศึกษา ภาษาของสารสนเทศที่ต้องการมาก คือ ภาษาไทย
นอกจากนี้ ยังพบว่า สาขาวิชาที่คณาจารย์สอนและวัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศมีผลทำให้คณาจารย์
ต้องการสารสนเทศแตกต่างกัน

ปัญหาในการใช้สารสนเทศที่คณาจารย์ประสบ ได้แก่ ความยุ่งยากในการใช้สารสนเทศที่อยู่ในรูป
แบบของคอมพิวเตอร์ ข้อสนเทศเฉพาะสาขาวิชาน้อย และข้อสนเทศที่เป็นภาษาอังกฤษและภาษาไทยมี
ไม่เพียงพอ นอกจากนี้ ยังพบว่า ปัญหาในการใช้แหล่งสารสนเทศที่คณาจารย์ประสบคือ ความไม่สะดวก
ในการไปใช้ห้องสมุดอื่นภายนอกมหาวิทยาลัยและศูนย์เอกสารต่าง ๆ

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์
สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิติ รัตนาวดี เถลิงสุขวัฒนา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

RATANAFADEE TAKERNGSUVATANA : INFORMATION NEEDS AND USES OF FACULTY MEMBERS OF SUKHOTHAI THAMMATHIRAT OPEN UNIVERSITY. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. PANPIMON KOONLABOON, 172 PP. ISBN 974-576-911-8

This research study aims to study the information needs and uses of the faculty members of Sukhothai Thammathirat Open University in terms of the type, subject content and language of information use and needs as well as the sources of information use and problems encountered.

It was found from the research findings that the type of information which the faculty members most used is the textbook, type of the audio-visual material which is used most is the video tape, and computer printout is the form which is more preferable than other patterns used with the computer. Social Sciences, English language, and Office of Documentation and Information of Sukhothai Thammathirat Open University are the types of subject content, language, and source of information which are preferably used.

As for the type of information needs, it was revealed that textbook is the type of publication which the faculty members need most. The types of audio-visual material and of those used with the computer alike are all needed less. The subject content which is needed much more than others is the education, and Thai language is the information language which is needed most. Besides, it was also disclosed that subject area which the faculty members teach and objectives for the use of information affects differently on their information needs.

The problems of information use faced by the faculty members are the difficulties in using the information in the form of computer, the scarcity of specific subject area of information, and the inadequacy of information on the Thai and English languages. Finally, it was reported that problems which the faculty members encountered in using the source of information is the inconvenience in using other libraries and documentation centers outside the university.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์
สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิสิต วัฒนา 10 สิงหาคม
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จสมบูรณ์ลงได้ด้วยความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรณทิมล กุสบุญ ในการให้คำแนะนำและช่วยเหลือตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เป็นอย่างดียิ่ง ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

นอกจากนี้ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ค่ำลี จันทร์วิมล ซึ่งกรุณาเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วนิดา ลุ่มวดี และรองศาสตราจารย์ ดร. ประภาวดี สืบสนธิ ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รวมทั้งคณาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชซึ่งกรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี ตลอดจนขอขอบคุณเพื่อน ๆ ทุกท่านที่มีส่วนช่วยในการทำวิจัยครั้งนี้

รัตนาวดี เกกิงลุ่มวัฒนา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญแผนภูมิ	ต
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
สมมุติฐาน	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
วิธีดำเนินการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	5
คำนิยามศัพท์	6
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
งานวิจัยในประเทศ	6
งานวิจัยในต่างประเทศ	8
2. บทบาทหน้าที่ของคณาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช และ	
สำนักบรรณสารสันเทเฒ่า	11
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช	11
บทบาทหน้าที่ของคณาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช	14
การสอน	15
การผลิตชุดวิชา	16

การวิจัย	18
การบริการทางวิชาการแก่สังคม	19
สำนักบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	20
การแบ่งส่วนราชการของสำนักบรรณสารสนเทศ	22
หน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน	23
การดำเนินงานจัดหาสื่อการศึกษา	25
เนื้อหาสาระ	25
ประเภท	26
ภาษา	26
3. วิธีดำเนินการวิจัย	29
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	29
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	30
การทดสอบเครื่องมือในการวิจัย	31
การเก็บรวบรวมข้อมูล	31
การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล	32
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	33
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามในด้านสาขาวิชาที่สังกัด ..	33
ตอนที่ 2 ความต้องการและการใช้ข้อสันเท่ห์ ตลอดจนแหล่งข้อสันเท่ห์	
ที่ใช้	34
การใช้ข้อสันเท่ห์ ด้านรูปแบบ เนื้อหาวิชา และภาษา	35
จำแนกตามวัตถุประสงค์ในการใช้	35
จำแนกตามสาขาวิชาที่สอน (สังกัด)	45
แหล่งข้อสันเท่ห์ที่ใช้	58
ความต้องการข้อสันเท่ห์ด้านรูปแบบ เนื้อหาวิชา และภาษา ...	60
จำแนกตามวัตถุประสงค์ในการใช้	60

บทที่	หน้า
จำแนกตามสาขาวิชาที่สอน (สังกัด).....	71
ตอนที่ 3 ปัญหาในการใช้ข้อสอบเก่า	110
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	122
สรุปผลการวิจัย	123
อภิปรายผล	131
ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปปฏิบัติ	139
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	140
บรรณานุกรม	141
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก.	146
ภาคผนวก ข.	165
ประวัติผู้เขียน	172

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. หลักสูตรต่าง ๆ ในระดับปริญญาตรี และจำนวนคณาจารย์ในแต่ละสาขาวิชา	12
2. หลักสูตรต่าง ๆ ในระดับประกาศนียบัตร	14
3. จำนวนคณาจารย์ประจำที่ใช้เป็นกลุ่มประจำกร จำแนกตามสาขาวิชาที่สอน	30
4. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	34
5. การใช้อัตราส่วนทางด้านรูปแบบของ คณาจารย์	37
6. การใช้อัตราส่วนทางด้านเนื้อหาวิชาของ คณาจารย์	41
7. การใช้อัตราส่วนทางด้านภาษาของ คณาจารย์	44
8. การใช้อัตราส่วนทางด้านรูปแบบของ คณาจารย์แต่ละสาขาวิชา	49
9. การใช้อัตราส่วนทางด้านเนื้อหาวิชาของ คณาจารย์แต่ละสาขาวิชา	54
10. การใช้อัตราส่วนทางด้านภาษาของ คณาจารย์แต่ละสาขาวิชา	57
11. การใช้แหล่งข้อมูลด้านของ คณาจารย์	59
12. ความต้องการอัตราส่วนทางด้านรูปแบบ จำแนกตามวัตถุประสงค์ในการใช้ ..	63
13. ความต้องการอัตราส่วนทางด้านเนื้อหาวิชา จำแนกตามวัตถุประสงค์ในการใช้	67
14. ความต้องการอัตราส่วนทางด้านภาษา จำแนกตามวัตถุประสงค์ในการใช้ ...	70
15. ความต้องการอัตราส่วนทางด้านรูปแบบ จำแนกตามสาขาวิชาที่สอน	75
16. ความแตกต่างในความต้องการการหนังสือพิมพ์ของ คณาจารย์แต่ละสาขาวิชา ..	78
17. ความแตกต่างในความต้องการวิทยานิพนธ์ของ คณาจารย์แต่ละสาขาวิชา ..	79
18. ความแตกต่างในความต้องการสไลด์ของ คณาจารย์แต่ละสาขาวิชา	81
19. ความแตกต่างในความต้องการรูปภาพของ คณาจารย์แต่ละสาขาวิชา	82
20. ความแตกต่างในความต้องการภาพโปสเตอร์ของ คณาจารย์แต่ละสาขาวิชา .	83
21. ความต้องการอัตราส่วนทางด้านเนื้อหาวิชา จำแนกตามสาขาวิชาที่สอน (สังกัด)	87

ลํารับัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
22. ความแตกต่างในความต้องการ เนื้อหาวิชาด้านปรัชญาและจิตวิทยา ของคณาจารย์แต่ละสาขาวิชา	89
23. ความแตกต่างในความต้องการ เนื้อหาวิชาด้านสังคมศาสตร์ของ คณาจารย์แต่ละสาขาวิชา	90
24. ความแตกต่างในความต้องการ เนื้อหาวิชาด้านการสื่อสารมวลชน ของคณาจารย์แต่ละสาขาวิชา	91
25. ความแตกต่างในความต้องการ เนื้อหาวิชาด้านรัฐศาสตร์ของ คณาจารย์แต่ละสาขาวิชา	92
26. ความแตกต่างในความต้องการ เนื้อหาวิชาด้านเศรษฐศาสตร์ของ คณาจารย์แต่ละสาขาวิชา	93
27. ความแตกต่างในความต้องการ เนื้อหาวิชาด้านกฎหมายของ คณาจารย์แต่ละสาขาวิชา	94
28. ความแตกต่างในความต้องการ เนื้อหาวิชาด้านรัฐประศาสนศาสตร์ ของคณาจารย์แต่ละสาขาวิชา	95
29. ความแตกต่างในความต้องการ เนื้อหาวิชาด้านการศึกษาของ คณาจารย์แต่ละสาขาวิชา	96
30. ความแตกต่างในความต้องการ เนื้อหาวิชาด้านการพาณิชย์ของ คณาจารย์แต่ละสาขาวิชา	97
31. ความแตกต่างในความต้องการ เนื้อหาวิชาด้านวิทยาศาสตร์บริหาร ของคณาจารย์แต่ละสาขาวิชา	98
32. ความแตกต่างในความต้องการ เนื้อหาวิชาด้านวิทยาศาสตร์ประยุกต์ ของคณาจารย์แต่ละสาขาวิชา	99
33. ความแตกต่างในความต้องการ เนื้อหาวิชาด้านแพทยศาสตร์ของ คณาจารย์แต่ละสาขาวิชา	100

ลํารับัญตาราง (ตอ)

ตารางที่	หนา
34. ความแตกตางในความตองการเนื่อหาวิชาดานเกษตรคําสตรของ คณาจารย์แตละสาขาวิชา	101
35. ความแตกตางในความตองการเนื่อหาวิชาดานคหกรรมคําสตร ของคณาจารย์แตละสาขาวิชา	102
36. ความแตกตางในความตองการเนื่อหาวิชาดานการจ้ดการธุรกิจ ของคณาจารย์แตละสาขาวิชา	103
37. ความแตกตางในความตองการเนื่อหาวิชาดานการโฆษณา การ ประชาสัมพันธ์ ของคณาจารย์แตละสาขาวิชา	104
38. ความแตกตางในความตองการเนื่อหาวิชาดานศิลปกรรมของ คณาจารย์แตละสาขาวิชา	105
39. ความแตกตางในความตองการเนื่อหาวิชาดานวรรณคดีของ คณาจารย์แตละสาขาวิชา	106
40. ความแตกตางในความตองการเนื่อหาวิชาดานภูมิคําสตรและ ประวัติคําสตรของคณาจารย์แตละสาขาวิชา	107
41. ความตองการขอสนเทค้ดานภาษา จําแนกตามสาขาวิชาที่ลือน (สั่งก้ด)	109
42. ปัญหาในการใช้ขอสนเทค้ของคณาจารย์	112
43. การเปรียบเทียบความตองการและการใช้ขอสนเทค้ดานรูปแบบ ของคณาจารย์	115
44. การเปรียบเทียบความตองการและการใช้ขอสนเทค้ดานเนื่อหาวิชา ของคณาจารย์	118
45. การเปรียบเทียบความตองการและการใช้ขอสนเทค้ดานภาษาของ คณาจารย์	121

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่

หน้า

1 โครงสร้างสายงานบริหาร สำนักบรรณสารสนเทศ

24

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย